

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felolvasó szerkesztő és lap tulajdonos:

Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Simor-utca 39.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 28-án d. e. 9 órakor tartotta meg Székesfejvár szab. kir. város törvényhatósága rendes havi közgyűlését báró Fiáth Pál főispán elnöklete alatt.

A bizottsági tagok elég szép számmal jelentek meg, habár a tárgysorozatban semmi jelentőségtelesebb kérdés nem szerepelt, hacsak a központi választmány újjáalakítását és a megürült iskolaszéki tagságok betöltését nem tekintjük ilyeneknek, azonban ezen kérdések szép csendesen nyertek megoldást. Nagyobb vitát csak a vizivárosi ovoda telkének megvétele okozott. A sárkány-kuti földeknek szőlőművelés czéljából való bérbeadása is hosszabb vitát provokált és a tárgyhoz többen hozzászóllottak.

A tárgysorozata öt utólag még néhány ponttal, melyek sürgős elintézését követelték, meg is toldatták. Ezek között volt a János-lutási tanyagazdaság bérlőinek ügye is, mely kérdés ismét nagyobb mozgalmat keltett; többen felszóllaltak s így jó fél-órát vitatták a dolgot, míg végre is a tanács javaslata elfogadtatott.

A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Az elnök főispán 9 óra után a közgyűlést megnyitja és a jövő havi közgyűlést napjával december 29-ét tűzi ki.

A tárgysorozat megkezdése előtt Lasits István intéz interpellációt a rendőrfőkapitányhoz a durrogatásért elítélt pásztorok megbüntetésére tárgyában s azt méltánytalannak mondja.

Muszka becsület.

„Régi dal, régi dal, régi dicsőségről.“

— A „Fejérmegyei Napló“ tárczája. —

Ira: Bodnár János.

— Itthon van a tisztelletes ur, asszonyom?

— E szavakkal lépett be Alexioviics Iván, orosz főtiszt a m.-peterdi ev. ref. lelkész egyik szobájába.

— Mit akar vele uram? kérdé a tisztelletesné kurtán.

— Nem ezt kérdeztem asszonyom, — értsen meg jól, — itthon van-e a tisztelendő ur, — kérdé a főtiszt fokozott durvasággal.

— En meg azt kérdem, mit akar vele az ur? felelé a tisztelletesné szintén egy hanggal feljebb.

— Először és utóljára kérdem, — mondá Alexioviics csaknem ordítva, — azt akarom tudni, hogy itthon van-e a tisztelletes ur vagy nincs?

— Ön úgy látszik uram, feledi, hogy tisztí kabát van rajta és hogy védtelen nővel áll szemben s úgy látszik, hogy nekem kell erre Önt figyelmeztetnem. Kérdem azért szépen, mi dolga van a férjemmel?

— Hivatalos ügyben jövök hozzá asszonyom, — felelt a főtiszt egészen a gyöngédség hangján, mintegy megbánva előbbi durva fil-lépését, — s végtelen lekötelenze, ha hozzá

Rezsényi főkapitány válaszában kijelenti, hogy a törvény, mely a város utain a durrogatást tiltja, s ő a pásztorokat Zsigray feljelentése alapján büntette meg, különben is az ügy felbontás alá áll.

Lasits és Havranek polgármester hozzászólása után a közgyűlés választ tudomásul veszi.

Ezután áttértek a tárgysorozat egyes pontjaira: Erzsébet királyné felhalálása alkalmából Magyarországra tartott gyűlésének jegyzőkönyvi másolatát tudomásul vették.

A belügyminiszter leirata folytán a központi választmány újjáalakítása képezte a második pontot. A szavazás elrendeltetvén kiküldetett a szavazat szedő bizottság; elnöke Sommer Mór, tagjai pedig Laufjenauer Ferencz és Eisenbart Károly lettek. A szavazatok összeolvasztatván beadott összesen 75 szavazat. Megválasztottak a központi választmány tagjain: id. Almássy Ferencz (73), Bierbauer János (73), Fröschl József (45), Hübner Károly (43), dr. Kövessy István, dr. Löwy Károly, dr. Pálffy Károly, dr. Rádai Lajos (43), dr. Saára Gyula (67), Tóth Artur (66), Tóth István, Töltényi Antal (74).

A megválasztottak az esküt azonnal letették.

A városi tanács előterjesztését Susánszky Imre és neje tulajdonát képező ingatlan megvétele tárgyában a miniszterium jóvá hagyta. Tudomásul vétetik.

A rász bánya eladását a tanács nem javasolja, mert az érte ígért 1000 forint nem képez valami nagy jövedelmet. A közgyűlés a kérvényt elutasítja.

A városi téglalepet a megtartott árve-

vezetne, hogy mielőbb végezzem dolgomat, mely halasztást nem tűr, — különben utam is sürgős!

— Szívesen uram, kövessen! Férjem e szobában van s rendelkezésére áll!

— A tiszt beuyit a szobába s bemutatja magát. A lelkész zavartan kínálja székekkel vendégét s látogatásának oka felől tudakozódik.

Most a tiszt lesz zavart — — — kifejezéseket keres — — — de nem találva szavakat — egykedvűen foglalja el a megkínált széket.

— Azonnal a dologra térünk tisztelletes uram, csak rendbe szedem kissé gondolataimat! Csak ennyit bír rebegni csupán s gyöngyök verődnek ki homlokán, mik jelzik, hogy belsejében óriási küzdelmek dunnak.

A lelkész csemet s hideg sültet és bort hozat vendégének, mit az észrevehető jó étvágygyal költ el. Kis vártatva föláll s egészen közel menve a lelkészhez így szól hozzá:

— Tisztelletes ur! Igérje meg nekem, hogy 10 évig nem jelenik meg a külvilágban s hogy 10 évig, hacsak a viszonyok az önk javára kedvezőben nem alakulnak, nem lépi át portájának küszöbét s nem mutatja magát az emberek előtt.

A lelkész kérdőleg függeszti a beszélő arczára tekintetét, — látszik, hogy magyarázatot vár tőle e mystikus szavakra, melyek meglepték őt.

résen kiküldési ár 7500 frt.) Mann József 7517 frtért kivette; jóváhagyás végett felterjesztetik a miniszteriumhoz.

A Lövyde utca szabályozása folytán nyert területeket a város önként 50 kr-ért el akarja adni. Ezen területről a megyei közbiz, mintegy 215 ölet már régebben bekerített; kéri tehát a polgármester, hogy mondja ki a közgyűlés, miszerint ezen területet ingyen átadja, az említett kórháznak. Van azonban még ott vagy 123 ölnyi terület, ezt pedig vegye meg a kórház 61 frt-ért. Elnök főispán javasolja, hogy ezen területet is engedje át a közgyűlés ingyen. Pinczes Imre e tervek ellene szól, mire a főispán felszólalását visszavonja. Még Havranek polgármester szól az ügyhöz, mire a közgyűlés a polgármester javaslata értelmében határoz.

Az izraelita temető kibővítésére a közgyűlés átenged a szomszédos területből 1262 ölet, azonban ezen terület jelenleg bérbe van adva s a bérlet csak 1906 márc. 1-én jár le. A hitközség tehát vagy egyezzen ki a bérlelkel, vagy várja meg, amíg a bérlet lejár. A miniszterium e végzést jóváhagyja, az iratok a tanácsnak kiadatnak.

A fodrászokra és borbélyokra vonatkozó helyhatósági szabályrendelet következett a sorrendben. Ehhez dr. Saára Gyula szólott, kivételnek tartja, úgymond, e szabályrendeletet, melyet más nagyobb városokban sem sikerült életbe léptetni; különben is a kerületi orvosok is ellenőrizhetik a borbély műhelyek tisztaságát; kéri a közgyűlést, hogy térjen e kérdés felett napirendre. A közgyűlés e kérést teljesíti.

De a tiszt lázasan folytatja tovább:

— Mindkettőnk élete függ ettől tisztelletes ur! Mindkettőnk élete, érte? az én életem, — az közömbös rámnézve, mert én katona vagyok, aki mindennap farkas-szemet néz a halállal, — de sajnálnám Önt, a kinek oly nagy, oly nemes családja van. Ne kérje miért, — csak ígérését adja! . . .

A lelkész szánakozólag nézi végig az ifju tisztet, kit örültnek tart, — de annak határozott fűnséges tekintete utolsó gyanuját is eloszlatja e tekintetben s zavartan sűt le szemét, mintegy szégyelve önmaga előtt is előbbi gondolatait.

— Becsüles embernek tart ön engem? szól a tiszt ismét.

— Abban sem okom, sem jogom kételkedni nincs, — de nem is lehet! felel férfias hátor-szággal a lelkész.

— Ezt vártam Öntől! most adja kezét s tegye meg, amit kértem!

A lelkész kezét nyújtja, — mit a főtiszt barátságosan ráz meg s hosszan tartja a magában. — — — Majd így bucsuzik:

— Ne felelje el ígérteit tisztelletes ur! Isten Önnel! Erre sarkon fordul s katonás léptekkel hagyja magára a bámulól lelkészt . . .

* * *

Másnap hajnalban tompa dob-püregés riasztja föl a lelkészt szendergéséből.

A Bástya utcában 500 négyszög méternyi kövezés történt s ez 300 frtba került. Winkler főmérnök felelősi, hogy nemcsak a Bástya utca, hanem a Basa utca is rendeztetett s ezért lett a költség 300 frt. Ezen túliadás különben némileg megtérül, mert a felszedett köveket majd máshol lehet használni. A költség megszavaztatik.

Fiume város árvizkárosultjainak segélyezésére Havranek József polgármester indítványára 100 frtot szavazott meg a közgyűlés.

A vízivárosi ovoda telkére nézve Havranek József polgármester azt indítványozza, hogy hasitassék ki a Könyök- és a Kórház utca sarkán 900 négyszögöl terület és adják el az ovoda helyéül négyszög ölenként 3 frtért.

Saára Gyula kérdezi, hogy az ovoda felépítése nem fogja-e esetleg a szegény ház felépítését akadályozni vagy pedig nem ütközik-e az utszabályozás tervébe.

A polgármester magnyugtató válasza után Dr. Bierbauer Viktor főorvos ellenzi, hogy az ovoda a kórház mellett épüljön fel s csakis az esetben pártolja az indítványt, ha kimondja a közgyűlés, hogy a városi kórház 2 év múlva megszűnik.

Havranek polgármester is pártolja a mostani városi kórház megszüntetését, de míg az új megyei közkórház fel nem épül, addig az csak óhaj marad. Az ovodára semmi baj sem háramlik a kórház közelségéből, mert elég nagy térség lesz közöttük; kéri indítványának elfogadását.

Dr. Rádai Lajos azon kérdésére, hogy ezen ügygyel foglalkozott-e a kórházi bizottság s Keresztes Ignác igenlő válasza után a közgyűlés 3 szavazat (Berregi József, dr. Rádai Lajos és dr. Bierbauer Viktor) kivételével a polgármester javaslatát elfogadja. Bierbauer Viktor főorvos a határozat ellen felebbeszét jelent be.

A tanács a polgári leányiskola gondozójának évi bérét 200 frtban állapítja meg.

A gyepmesteri telepen több javítás és egy felszer építése szükségeltetik a költség 450 frt lenne; azonban csak a felszer szükség-

Villámgyorsan ülti magára rubáját s az ablakhoz siet, de rémült arccal tántorodik onnan hátra, mert a mit laka előtt lát, megtagyaszta pillanatokra minden érében a vért.

Tizenegy embert, közöttük rokonait, jó barátjait s legjobb ismerősét látja laka előtt felállva, hátra kötött kezekkel sorban; tizenegy jó barátot s az esteli rejtélyes látogatót, a fiatal muszka tisztet — ki töltést vezényel katonáinak.

Fejéhez kap s örülként fut ki az utcára, hogy segélyért kiáltozzon.

E pillanatban, mielőtt valaki észrevehette volna, — melléje ugrik az orosz tiszt, fél kézzel befogja száját, féllel pedig betaszítja a lelkész udvarába, hol így szól hozzá:

— Uram, ön feledni látszik ígéretét és adott becsületszavát! Menjen szobájába s ne szegje meg az adott szót, mert én tudom, hogy ön magyar!

A lelkész tántorogva indul szobájába s ki-merülten rogy a közelben álló szüllye székbe.

Most sortüz durranása hallatszik fül s a tizenegy ismerős, jó barát, rokon holtan bukik a véres anyaföldre. A lelkésznek nincs annyi ereje, hogy ablakához lépjen, lelkét annyira elfogta a fájdalom, hogy megbénította perczekre akaraterejét is.

Lehunyt szemekkel, szótlannul ül székén s kínos gondolatok, fájó emlékek kergetik forró agyában egymást . . .

Perczek múlva Alexiovics Iván lép szobájába.

ges feltétlenül, a többi elmaradhat, ez pedig 50 frtba kerül. Elfogadják.

A városi tanács előterjesztést tesz 11670 frt póthitel megszavazása tárgyában. Beterjesztik a miniszteriumhoz.

Az Orsonits Istvánné féle alapítványra vonatkozólag jelentik, hogy az alapítvány a rendes kezelés alá adatott, csak 78 frtról nem tudott számat adni Seidel Lajos; ezért pedig őt a tisztí ügyész be fogja perelni. Tóth Artur ellenzi a perelést mert ez csak haszontalan kiadás lesz. Az elnökölő főispán kijelenti, hogy az alapítványi pénzekért valaki felelős s ha azok elvesztek akkor a házi pénztárból kell kiutalni, indítványozza, hogy az ügyet adják vissza a t. ügyésznék véleményezés végett.

Kovács István a bizottsági tagságról lemondott, helyette Fekete József választatott meg és pedig virilista lett, miért is új tagot kell választani. A választás az általános választásra halasztatik el.

K. Horváth István, ki plébános lett s így hivatalból tagja az iskolaszéknek, továbbá Madaras Lipót és Seidel Lajos helyébe kellett új iskolaszéki tagokat választani. Alaghy Dezső iskolaszéki elnök a rendőri és orvosi hivatal fejeit ajánlja, mint a kikkel az iskolaszék sürüen érintkezik. Reé István és dr. Bierbauer Viktor tehát egyhangulag megválasztatnak. Harmadik tagnak Alaghy Hübner Károlyt, többen pedig Kalocsay Alánt hozzák szóba. Szavazásra került a sor, a mikor is beadott 72 szavazat, melyből Hübner Károly kapott 45-öt, Kalocsay Alán pedig 27-et.

A rendőrkapitányi hivatal jelenti, hogy a czigányok tanköteles gyermekeik összejárása elöl megszöktek. Tudomásul vétetik.

Dr. Farkasdy Dezső az általa viselt ki-ebb bizottsági és szakosztályi tagságokról lemondott. A lemondás sajnálattal tudomásul vétetik és helyének betöltése a jövő havi közgyűlésre tűzött ki.

Pécs városnak és Csongrádmegyének az országgyűlési tárgyalásra vonatkozó jegyzőkönyvei tudomásul vétetnek.

Ezután a fogyasztási adóbérlétről tesz

Katonásan szalutál, azután kabátja belső zsebébe nyúl, előkeres onnan egy írást s azt kitarva a lelkész elé tartja.

A lelkész pedig olvassa a holt betűket, az öletlen papírlapról tágra nyílt szemekkel mohón, — — olvassa a dölt sorokból tulajdon halálós ítéletét.

— Én, — szól ünnepélyes komolysággal az orosz tiszt, amint az utolsó betűt is elolvasta a lelkész, — pár percz előtt Önt föbe-
lővetttem! Ezért kértem tegnap ama súlyos ígéretét becsületszava mellett, hogy ma, hogy most még beszélhessek Önnel!

Ha elárulom, ön nem egyezik belé tudom, de így becsületszava kényszerítette erre s most választására bizom teljesen megtartja-e adott ígéretét, vagy megszegi adott becsületszavát?

S most, hogy okát is adjam ennek tiszteletes uram, — im hallja még a következőket is: Én első pillanattól kezdve tisztelni tanultam Önt és nemzetét. Önt azért az igaz magyar becsületszaváért, nemzetét pedig azért a rettenthetlen oroszán hősiességért. Nem csalódom, tudom, egyikben sem soha!

S most, még egy szót; nekem mindegy, ha titkunk napfényre jó is, — egy golyó lesz a jutalmam érte csupán — de Önt is, amint fölismerték a másik félőrában már fölakasztják!

És most Isten Önnel tiszteletes ur! Nem kérem, hogy tartsa meg ígéretét, — de én egy muszka tiszt mondom: legyen büszke arra mindig, hogy magyar! . . .

jelentést Havranek József polgármester. A város 70,600 frtot ígért, de a miniszterium többet kívánt, míg végre a főispán és a polgármester küzbenjárására a miniszter 72,600 frtban állapította meg a bérlétárát. A kezelési költségek fejében pedig a város az idén 375 frtot kap. A jelentés elfogadottat s Sára Gyula a főispánnak köszönetet indítványoz; azonban a főispán a köszönetet elhárítja magától s hangsúlyozza, hogy ő csak kötelességét teljesítette, mit mindenkor teljesíteni is fog.

A színház helyreállítására vonatkozó előterjesztést a miniszterium jóváhagyta, csak a vasfüggönyre nézve kötötte ki specziális szakértő meghallgatását. Winkler főmérnök felvilágosító sorai után az ügy kiadott a tanácsnak a tárgyalás folytatására.

A sörházi malmot Kovács József vette ki évi 3651 frtért; azonban a kanálist a város köteles tisztítani.

A talló malmot pedig 1632 frtért Sapkás Károly nyerte el.

A kórházi bizottság megállapította az ételadag árjegyzéket és a ruhamosatóra 300 frtot irányzott elő. Keresztes Ignác kéri a bizottságot, hogy az élelmezőt válassza meg, és azután terjesztessék a miniszterium elé. Elfogadatik.

A sárkány-kuti dűlőben 31 kat. hold területet a város nem tud értékesíteni, mert nem jelentkezik bérlő, habár a bér már igen alacsonyra van szálva. E terület homokos s ennélfogva alkalmas a szőlő művelésre. Javasolja tehát a polgármester, hogy ezen területet oszszák fel 47 parcellára s adják ki bérbe 20 évre oly feltételek alatt, hogy 20 év után a város tulajdonába megy át a szőlő; 2 év alatt köteles a bérlő beültetni s a fizetési kötelezettség csak a 4-ik évben kezdődik.

Lasits István hibáztatja, hogy a bérlétek nem szabad másra átruházni s így 4, 5 évi munkát is elveszthet a bérlő. Később Havranek polgármester felvilágosítja, hogy a tanács be-
leegyezésével lehetséges az átruházás.

Pálffy Károly aggodalmait a következőkben fejezi ki: 1. Nem fognák a bérlők a szőlőre senki sem fog vállalkozni és azon kérdést teszi, hogy mi történik a szőlőkkel 20 év múlva ha a város tulajdonába jutnak, vajjon házilag kezelteti-e majd? Inkább az eladást ajánlja.

Havranek polgármester kiemeli válaszában, hogy ez csak kísérlet, jobb értékesítési módra; a kész szőlőket 20 év múlva maga sáron lehet értékesíteni; a szegényebb elem, mely saját kezével műveli a szőlőt fog vállalkozni a bérlétekre és végre az egész csak kísérlet, ha sikerül jóvá lehet hagyni. Az eladást nem pártolja.

Laufenauer Ferencz Pálffy indítványa mellett emel szót.

Dr. Kövessy István több okból ajánlja, hogy térjenek e kérdés felett napirendre, felhozza a künnlakást, a tultermelést és azt, hogy e területeken épületet emelni nem szabad.

Idősb Róza Ferencz, Kutty József, Saára Gyula, Havranek József, Pénczes Imre a bérbeadás mellett, mint próbakísérlet mellett szólalnak fel. Majd Pálffy Károly, Havranek József és Kövessy István ismételt felszólalása után a főispán felteszi a kérdést, kik pártolják Kövessy indítványát, a napirendre térést s erre felállanak Kövessy István és dr. Rádai Lajos. A többség pedig a polgármester javaslatát fogadja el.

